

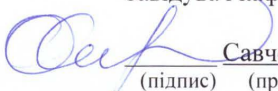

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
*Навчально-науковий інститут інженерії, виробництва та
будівництва*
Кафедра архітектури та дизайну

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ПРОЄКТНА (ПЕРЕДДИПЛОМНА)
ПРАКТИКА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Савченко О.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

« 1 » 09 2025 р.

Розробник (-и): Завацький С.В., доцент, к.ф-м.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання) (підпис)

Робочу програму навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри архітектури та дизайну
(назва кафедри)

Протокол від « 1 » вересня 2025р. № 12

Узгоджено з гарантом освітньої програми: Савченко О.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	Практична підготовка ОК-31
Мова викладання	українська
Рік навчання та семестр	4 курс 8 семестр Освітньо-професійна програма першого бакалаврського рівня – Архітектура та містобудування
Викладач (-і)	Завацький Сергій Володимирович, доцент, к.ф-м.н., доцент кафедри архітектури та дизайну
Профайл викладача (-ів)	https://kpcb.stu.cn.ua/sost-kaf/zavatskyj-sergij-volodymyrovych/
Контакти викладача	E-mail: zavatski@stu.cn.ua

2. Анотація. Проєктна (переддипломна) практика є невід'ємною складовою і важливим етапом процесу підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності «Архітектура та містобудування». Програма проєктної (переддипломної) практики виконується на основі принципів спеціалізації для набуття випускниками професійних навичок, для поглиблення і закріплення знань, одержаних у процесі навчання за спеціальністю, для пошуку матеріалів за темою кваліфікаційної роботи, а також апробації теоретичної і практичної частини випускної кваліфікаційної роботи бакалавра.

Проєктна (переддипломна) практика, як частина основної освітньої програми, є завершальним етапом навчання і проводиться на випускному курсі після засвоєння здобувачем програм теоретичного і практичного навчання. Переддипломна практика – це самостійна робота здобувача з виконання ним конкретних обов'язків за напрямом кваліфікаційної роботи.

Здобувачі ВО в результаті проходження практики повинні:

- зібрати і вивчити теоретичні матеріали за темою випускної кваліфікаційної роботи;
- виконати індивідуальні завдання, узгоджені з керівником кваліфікаційної роботи і керівником практики на підприємстві;
- представити письмовий звіт про проходження практики, підписаний керівником практики на підприємстві;
- захистити звіт з практики.

Посилання на курс в MOODLE:

Мета та цілі курсу. Метою переддипломної практики є закріплення існуючих та набуття нових знань, умінь і навичок у галузі архітектури та містобудування в реальних умовах підприємства та збір і підготовка матеріалів відповідно до теми випускної кваліфікаційної роботи. Реалізація мети потребує виконання ряду завдань:

- розробки індивідуального плану роботи;
- вивчення досвіду роботи проєктної організації (підприємства) в галузі архітектури та містобудування з метою використання у власній кваліфікаційній роботі та виконання завдань керівника практики;

узагальнення, систематизація, закріплення і поглиблення теоретичних знань, і практичних навичок, одержаних здобувачами ВО у процесі навчання в університеті;

збір теоретичних та практичних матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи;

набуття досвіду та навичок самостійного вирішення проєктно-архітектурних завдань зі спеціальності, а також організації самостійної дослідницької діяльності.

3. Результати навчання. Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК01 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- ЗК02 – Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- ЗК03 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- ЗК05 – Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- ЗК07 – Здатність приймати обґрунтовані рішення;
- ЗК08 – Навички міжособистісної взаємодії;

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК09 – Здатність розробляти архітектурно-художні, функціональні, об'ємно-планувальні та конструктивні рішення, а також виконувати креслення, готувати документацію архітектурно-містобудівних проєктів;

СК10 – Здатність до участі в підготовці архітектурно-планувальних завдань на проєктування, в організації розробки архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних проєктів;

СК11 – Здатність до ефективної роботи в колективі, а також до співпраці з клієнтами, постачальниками, іншими партнерами та громадськістю при розробленні, узгодженні і публічному обговоренні архітектурних проєктів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН02 – Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності;

ПРН06 – Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проєктних архітектурно-містобудівних рішень;

ПРН09 – Розробляти проєкти, здійснювати передпроєктний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проєктування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, соціальних, етичних та законодавчих аспектів;

ПРН13 – Виявляти, аналізувати та оцінювати потреби і вимоги клієнтів і партнерів, знаходити ефективні спільні рішення щодо архітектурно-містобудівних проєктів;

ПРН16 – Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонованих рішень у сфері містобудування та архітектури;

ПРН18 – Знати особливості участі в архітектурно-містобудівному конкурсному проєктуванні.

4. Пререквізити. Вивчення дисципліни базується на знаннях з таких попередніх дисциплін:

Основи архітектурного проєктування; Архітектурне матеріалознавство; Архітектурні конструкції; Архітектурне проєктування; Основи теорії споруд; Архітектурно-будівельна фізика і кліматологія; Інженерне обладнання будівель і споруд; Основи містобудування та урбаністика; Інженерна підготовка територій та ландшафтна архітектура; Реконструкція будівель і споруд та ревіталізація середовища; Нормативно-правова база архітектурно-містобудівної діяльності.

Також додатково здобувач має володіти знаннями основних засад функціонування архітектури та української нормативної бази, якою регламентується сфера архітектури, володіння необхідною художньо-графічною лексикою та термінологією для професійної комунікації.

5. Обсяг курсу.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Самостійна робота	90
Всього кредитів	3

6. Система оцінювання та вимоги.

Загальна система оцінювання курсу	<p>Після закінчення терміну проєктної (переддипломної) практики здобувачі звітують про виконання її програми на кафедрі архітектури та дизайну середовища. Загальна форма такої звітності – подання письмового звіту з позитивним відгуком керівника від підприємства, а також готового звіту-портфоліо власних робіт.</p> <p>За три дні до закінчення практики звіт у повністю оформленому вигляді передають керівнику практики від підприємства для перевірки і підпису.</p> <p>Керівник практики від підприємства на останній сторінці звіту дає характеристику-відгук роботи здобувача за період практики із зазначенням виконання програми практики, підписує його, візує у керівника організації і ставить печатку на титульній сторінці звіту.</p> <p>Після цього здобувачі вищої освіти розміщують електронний варіант сканованих копій вищеназваних звітних документів у системі дистанційного навчання Moodle, і керівники практики від кафедри проводять їх рецензування.</p> <p>Після рецензування керівник практики від кафедри робить висновок про проходження практики здобувачем і приймає рішення про допуск або не допуск здобувача до захисту звіту.</p> <p>Захист звітів про проходження практики відбувається впродовж трьох календарних днів тижня, що починається після закінчення</p>
--	---

	<p>переддипломної практики на випусковій кафедрі перед комісією, призначеною завідувачем кафедри. До складу комісії входять: завідувач (заступник завідувача) кафедри, керівник практики від кафедри та науково-педагогічні працівники кафедри.</p> <p>Результати прийому диференційованого заліку з проєктної (переддипломної) практики, оцінюються за національною 4-бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ECTS.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>До захисту звіту допускаються здобувачі ВО, які повністю виконали програму практики, отримали позитивну характеристику-відгук керівника від підприємства-бази практики, представили звіт згідно з встановленою формою, пред'явили заяви про затвердження теми кваліфікаційної роботи з відповідними резолюціями.</p>

Критерії оцінювання результатів проходження практики

Оцінка за виконання програми практики (О) вираховується як середнє арифметичне оцінок за портфоліо (П) та за оформлення і захист звіту (З) з виконання програми практики:

$$O = (P + Z) / 2$$

Нарахування балів за результатами виконання здобувачами програми проєктної (переддипломної) практики виконується таким чином: 75 (максимально) балами оцінюється виконання всіх пунктів програми практики і індивідуального завдання, 25 (максимально) балами оцінюється захист звіту про виконання програми практики. Портфоліо оцінюється в 100 балів.

Детально критерії оцінювання здобувачів за результатами проходження переддипломної практики та оцінювання портфоліо наведено в таблицях нижче.

Критерії оцінювання здобувачів ВО за результатами проходження проєктної (переддипломної) практики

За шкалою ECTS	За (державною) національною шкалою	Кількість балів	Коментар
1	2	3	4
A	відмінно	90...100 включно	Здобувач виявив всебічні, системні й глибокі знання навчального матеріалу, володіє відомостями з основної і додаткової літератури, виявив уміння творчого застосування набутих теоретичних знань для вирішення практичних завдань, передбачених програмою практики, здатний до самостійного поповнення надбаних знань і умінь у процесі подальшої навчальної роботи і професійної діяльності.
B	дуже добре	82...89 включно	Здобувач виявив всебічні, системні й глибокі знання навчального матеріалу, володіє відомостями з основної літератури, виявив уміння творчого застосування набутих теоретичних знань для вирішення практичних завдань, передбачених програмою практики.
C	добре	75...81 включно	Здобувач виявив системні й глибокі знання навчального матеріалу, володіє відомостями з основної літератури, виявив уміння творчого застосування набутих теоретичних знань для вирішення практичних завдань,

			передбачених програмою практики, але припускається несуттєвих помилок, які може самостійно виправити.
D	задовільно	66...74 включно	Здобувач виявив знання навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності, володіє обмеженими відомостями з основної літератури, виявив уміння репродуктивного вирішення практичних завдань, передбачених програмою практики, припускається суттєвих помилок, які спроможний самостійно виправити.
E	достатньо	60...65 включно	Здобувач виявив знання навчального матеріалу в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та професійної діяльності, володіє обмеженими відомостями з основної літератури, виявив обмежені уміння репродуктивного вирішення практичних завдань, передбачених програмою переддипломної практики, припускається суттєвих помилок, які може виправити лише під керівництвом викладача.
FX	незадовільно з можливістю повторного складання заліку	0...59 включно	Здобувач має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допускає принципові помилки при виконанні, передбачених програмою переддипломної практики завдань, але спроможний самостійно доопрацювати програмний матеріал і підготуватися до повторного захисту.

Критерії оцінювання портфоліо

За шкалою ECTS	За (державною) національною шкалою	Кількість балів	Коментар
1	2	3	4
A	відмінно	90...100 включно	Здобувач виявив творчі здібності та нестандартний підхід до компонування та оформлення портфоліо, повністю витримано єдину стилістику у кольоровій гаммі, застосуванні шрифтів, подачі графічного матеріалу, використано якісні фотографії; портфоліо являє собою структуроване за розділами зібрання робіт, виконаних протягом періоду навчання у ЗВО.
B	дуже добре	82...89 включно	Здобувач виявив творчі здібності в компонуванні та оформленні портфоліо, в основному витримано стилістику у кольоровій гаммі, використанні шрифтів, подачі графічного матеріалу, портфоліо являє собою структуроване за розділами зібрання

			робіт, виконаних протягом періоду навчання у ЗВО.
C	добре	75...81 включно	Здобувач виявив творчі здібності в komponуванні та оформленні портфоліо, в основному витримано стилістику у кольоровій гаммі, використанні шрифтів, подачі графічного матеріалу, портфоліо являє собою структуроване за розділами зібрання робіт, виконаних протягом періоду навчання у ЗВО. Спостерігаються деякі неточності у стилістичному поданні матеріалу, некритичні порушення композиції.
D	задовільно	66...74 включно	В оформленні портфоліо використано стандартні рішення, загалом витримано стилістику у кольоровій гаммі, використанні шрифтів, подачі графічного матеріалу, портфоліо являє собою неструктуроване зібрання робіт, виконаних протягом періоду навчання у ЗВО. Спостерігаються значні неточності у стилістичному поданні матеріалу, порушення композиції, одиничні граматичні помилки
E	достатньо	60...65 включно	В оформленні портфоліо використано стандартні рішення, спостерігаються неточності у стилістичному поданні матеріалу, використанні шрифтів, подачі графічного матеріалу, наявні порушення композиції, граматичні помилки, портфоліо являє собою неструктуроване зібрання робіт, виконаних протягом періоду навчання у ЗВО.
FX	незадовільно з можливістю повторного складання заліку	0...59 включно	Портфоліо відсутнє або виконане зі значними порушеннями стилістики, композиції, з великою кількістю помилок

7. Політики курсу. Усі завдання повинні виконуватися за принципами академічної доброчесності. Усі здобувачі повинні ознайомитися з Кодексом академічної доброчесності, затвердженим Вченою радою НУ «Чернігівська політехніка» (<https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/06/kodeks-akademichnoyidobrochesnosti-nova-redakciya.pdf>).

Проектна (переддипломна) практика проходить протягом двох тижнів після закінчення літньої сесії на 4 курсі згідно з графіком навчального процесу. Практика проходить кожного дня на підприємстві, з яким було попередньо укладено договір. В перший день відбувається ознайомлення з програмою практики, змістом індивідуальних завдань та вимогами до них, строками та критеріями оцінювання. Відвідування підприємств кожного дня під час практики є обов'язковим, а також необхідно вчасно виконувати індивідуальні завдання та заповнювати звіт з практики. Захист звітів з практики та перегляд робіт відбувається в останній день практики. У випадку недотримання дедлайнів з поважної причини додаткові строки здачі практики узгоджуються з деканатом ННІ ІВБ та кафедрою АД. У випадку пропусків робочих днів практики і недотримання дедлайнів без поважної причини оцінка за практику не може перевищувати оцінку «задовільно» за національною шкалою. Якщо оцінка за практику є незадовільною, то перескладання відбувається за встановленим порядком згідно з графіком ліквідації заборгованостей. Під час карантину та дистанційного навчання практика відбувається за розкладом. У випадку академічної мобільності перезарахування кредитів здійснюється на

підставі ПОЛОЖЕННЯ про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету «Чернігівська політехніка» (<https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/04/polozhennya-pro-akademichnu-mobilnistuchasnykiv-osvitnogo-proczesu.pdf>). Для здобувачів з особливими потребами кожен випадок розглядається індивідуально, про що необхідно повідомити викладача на початку вивчення курсу.

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані у інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення [«Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»»](#). Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на окремі змістові модулі (теми) навчальної дисципліни.

8. Рекомендована література.

1. Про затвердження Положення про проведення практики здобувачів вищих навчальних закладів України / Наказ Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року № 93.
2. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка» / Наказ ректора НУЧП від 31 серпня 2020 року №26. (Зі змінами, внесеними згідно із рішенням Вченої ради від 31.08.2021, протокол №7, та наказом ректора № 135 від 31.08.2021; зі змінами, внесеними згідно із рішенням Вченої ради від 27.12.2022, протокол №9, та наказом ректора № 1060/ВС від 27.12.2022; зі змінами, внесеними згідно із рішенням Вченої ради від 24.04.2023, протокол №5, та наказом ректора № 57/ВС від 24.04.2023).
3. Методичні вказівки до виконання програми проєктної (переддипломної) практики для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Архітектура та містобудування» спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» галузі знань 19 «Архітектура та будівництво». Укладачі: Савченко О.В., Завацький С.В., Павленко В.В. – Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2023. – 42 с.
4. ДСТУ 3008-2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. К.: ДП "УкрНДНЦ", 2016. 31 с. Режим доступу: https://science.kname.edu.ua/images/dok/derzhstandart_3008_2015.pdf.
5. ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання». – К.: ДП "УкрНДНЦ", 2016. – 16 с.
6. Крушельницька, О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посібник [Текст] / Крушельницька О.В. - К.: Кондор, 2006. – 206 с.
7. Лапін, В.М. Безпека життєдіяльності людини [Текст] / В.М. Лапін. – Львів: ЛБК НБУ; Київ: Знання, 2000. – 188с.
8. Портфолію архітектора: приклад оформлення. Яким має бути? Поради як зробити краще [електронний ресурс]. Режим доступу: <https://silikon-mag.com.ua/portfol-o-arh-tektora-priklad-oformlennya-yakim-ma-buti-poradi-yak-zrobiti-krasche/>.
9. ДБН В.2.2-9:2018 із Зміною №1. Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення. – К.: Мінрегіон України, 2022. – 43 с.